

Streszczenie popularnonaukowe

Niewiele osób zdaje sobie sprawę, że Jan Brzechwa był nie tylko błyskotliwym poetą, ale i prawnikiem międzynarodowego kalibru, jednym z najwybitniejszych specjalistów prawa autorskiego w Polsce. Tym, co zaskakuje, jest fakt, że został on zupełnie zapomniany jako wybitny jurysta, pomimo tego, że napisał nawet komentarz do Ustawy o prawie autorskim z 1926 roku i Kodeksu zobowiązań. Tymczasem takie komentarze nawet dzisiaj są pisane przez bardzo wąską elitę prawników. Pomimo tego, nawet prawnicy uznawani za specjalistów w dziedzinie ochrony własności intelektualnej nie wiedzą, że książki Brzechwy, które czytali jako dzieci, były pisane przez jednego z najlepszych praktyków i prawdziwego innowatora w tej dziedzinie prawa.

Nie wiadomo więc, jak to się stało, że kompletnie zapomniano, czym parała się w swym „drugim życiu” jedna z najbardziej popularnych osób w dziejach polskiej literatury. Czy stało się tak dlatego, że pracował pod innym nazwiskiem: Lesman, a nie Brzechwa? Czy też był tak bardzo znany jako autor wierszy dla dzieci i dorosłych, że nikt nie dociekał, czym oprócz tego jeszcze się trudził? A może jest jeszcze inny powód, na przykład jego żydowskie pochodzenie? Lub coś jeszcze innego?

Celem tego projektu jest ukazanie w nowym świetle „utraconej części” życia Brzechwy. Jego przedmiotem jest zebranie wszystkich zapomnianych książek i artykułów prawniczych oraz przeanalizowanie ich, aby lepiej pojąć jednego z najważniejszych artystów-prawników w naszych dziejach. Badania skoncentrują się zarówno na tych nieznanych aspektach jego bogatej biografii, jak i na analizie jego wkładu w doktrynę prawa autorskiego w Polsce i na świecie. Interdyscyplinarna natura projektu wymaga zastosowania tak historycznych, jak i prawniczych metod badań.

Proponowany projekt ma pionierski charakter. Nikt bowiem dotąd nie badał biografii Brzechwy jako prawnika, a tym bardziej nie analizował jego wkładu w naukę prawa i wysiłków zapewnienia silniejszego respektu dla praw autorów i ich spadkobierców. Wstępne badania już ujawniły wiele zapomnianych faktów, jak choćby ten, że Brzechwa – będąc krajowym ekspertem w dziedzinie własności intelektualnej – był także uznanym specjalistą prawa autorskiego o międzynarodowej renomie, w tak prestiżowych międzynarodowych organizacjach, jak UNESCO czy CISAC.

W wyniku projektu powstanie książka poświęcona życiu Brzechwy jako prawnika i analizie jego wysiłków jako eksperta praw autorskich, doskonalącego polską i międzynarodową doktrynę w tej dziedzinie. Zarazem, jako część projektu planowane są różne działania popularyzatorskie. Jednym z nich będzie współorganizowanie setnej rocznicy najstarszego polskiego Stowarzyszenia Twórców ZAiKS, które Brzechwa współtworzył i któremu przewodził przez wiele lat jako prezes.